

Prima instanță - (Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău) S. Papuha
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

ÎNCHEIERE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Fevronia Galiț reprezentată de avocatul Violeta Sîrbu,

în pricina civilă la cererea depusă de Fevronia Galiț, persoană interesată Oficiul Stării Civile sectorul Rîșcani, municipiul Chișinău, cu privire la declararea persoanei decedată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, prin care a fost respins apelul depus de avocatul Violeta Sîrbu în interesele Fevroniei Galiț și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 28 decembrie 2017,

c o n s t a t ă:

La 06 august 2013 petiționarul Fevronia Galiț a înaintat cerere cu privire la declararea persoanei decedată, persoană interesată Oficiul Stării Civile sec. Rîșcani, solicitând declararea lui xxxxx, născut la xxxxx, cu domiciliul în xxxxx, decedat.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014 s-a admis cererea înaintată de Fevronia Galiț, persoană interesată Oficiul Stării Civile sec. Rîșcani.

S-a declarat decedat xxxxx, născut la xxxxx, cu domiciliul în xxxxx.

La 23 februarie 2016, avocatul Daria Barba în interesele lui xxxxx, a înaintat cerere privind anularea hotărîrii judecătorești de declarare a persoanei decedate, prin care a solicitat anularea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014 și dispunerea anulării de către Oficiul Stării Civile sec. Rîșcani a înregistrării decesului lui xxxxx în registrul de stare civilă.

În motivarea cererii înaintate, a indicat că în anul 2003 xxxxx a plecat peste hotarele Republicii Moldova și nu a comunicat cu familia sa.

Adresându-se la Ambasada Republicii Moldova în Republica Portugheză, xxxxx a aflat că în baza cererii depuse de către mama sa Fevronia Galiț, prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 24 februarie 2014 a fost declarat decedat.

A indicat că, nu poate să se prezinte în fața instanței de judecată din cauza lipsei actelor de identitate, deoarece acestea nu pot fi perfectate la Ambasada Republicii Moldova în Republica Portugheză din cauza declarării persoanei lui ca decedate.

A menționat că faptul existenței lui xxxxx se confirmă prin certificatul eliberat de către consilierul Ambasadei Republicii Moldova Republica Portugheză din 23 iunie 2015.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 martie 2016 s-a reluat examinarea în fond a cauzei civile cu privire la declararea persoanei decedată, la cererea înaintată de avocatul Daria Barba în interesele lui xxxxx cu privire la anularea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2016 s-a anulat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014, prin care xxxxx, născut la xxxxx, cu domiciliul în xxxxx, a fost declarat decedat.

La 25 iunie 2017 avocatul Violeta Sîrbu, în interesele Fevroniei Galiț, a depus apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a cererii înaintate de avocatul Daria Barba în interesele lui xxxxx privind anularea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, corectată prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, s-a respins apelul depus de avocatul Violeta Sîrbu în interesele Fevroniei Galiț și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2017.

Pentru a decide astfel instanța de apel a conchis că, prima instanță a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea este legală, întemeiată și adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Astfel, instanța de apel a reținut că, temei pentru anularea hotărîrii instanței de judecată privind declararea persoanei decedate, constituie apariția ei la domiciliu sau depistarea locului aflării ei.

La caz, instanțele de judecată au stabilit locul aflării lui xxxxx, fapt certificat de către consilierul Ambasadei Republicii Moldova în Republica Portugheză, Oleg Railean, care reprezintă un exercitat al puterii publice, iar pînă la proba contrarie, certificatul eliberat de ultimul se prezumă a fi dovedită.

Ne fiind de acord cu decizia instanței de apel, la 15 decembrie 2017 Fevronia Galiț reprezentată de avocatul Violeta Sîrbu, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2016 și a decizie Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, cu pronunțarea unei hotărîri noi, prin care să fie respins cererea înaintată de avocatul Daria Barbă în interesele lui xxxxx cu privire la anularea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014, prin care xxxxx a fost recunoscut decedat.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia contestată, invocând că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

În sensul dat a menționat că instanța a interpretat greșit prevederile art. 53 alin. (1) din Codul civil.

La fel, susține că instanța de fond și de apel au apreciat arbitrar probele, iar concluziile expuse sunt nefondate, eronate și contrare circumstanțelor pricinii, normelor procedurale și materiale aplicabile raportului juridic litigios.

Astfel, indică recurentul că apariția lui xxxxx nu a fost dovedită cu probe veridice și suficiente. Instanța de judecată, la adoptarea hotărîrii, s-a bazat doar pe un

certificat neclar, care nu corespunde realității și nu poate fi pus la baza unei hotărâri judecătorești.

Consideră că certificatul eliberat de către consilierul Ambasadei Republicii Moldova din Republica Portugheză din 23 ianuarie 2015 este neîntemeiat și ilegal deoarece în acesta nu este indicat în baza căror acte a fost identificat xxxxx și dacă aceste acte (cu termen expirat) au fost înregistrate în sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova.

Totodată, menționează că în certificatul dat, nu este indicat domiciliul unde s-ar fi aflat xxxxx în cazul în care acesta cu adevărat s-ar fi aflat pe teritoriul Republicii Portugalia și dacă persoana care s-a adresat este într-adevăr xxxxx, dar nu o altă persoană care s-a declarat drept xxxxx.

Mai mult decât atât, semnătura din numele lui xxxxx aplicată pe mandatul avocatului, nu corespunde cu semnătura aplicată personal de el la eliberarea pe numele lui a buletinului de identitate.

În concluzie, consideră că probe veridice și suficiente care ar dovedi cu certitudine apariția lui xxxxx nu au fost constatate în instanța de judecată.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 27 septembrie 2017.

Totodată, potrivit copiei recipisei (f.d. 106), reprezentantul Fevroniei Galiț, avocatul Violeta Sîrbu, a primit decizia integrală la 03 noiembrie 2017.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 434 Codul de procedură civilă, recursul declarat la 15 decembrie 2017 se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat Fevronia Galiț reprezentată de avocatul Violeta Sîrbu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Fevronia Galiț reprezentată de avocatul Violeta Sîrbu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari